

2021-11-03
N2021/02773

Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem
Mäster Samuelsgatan 56
101 58 Stockholm

Uppdrag att kartlägga befintlig test- och provningsverksamhet för cement och betong

Regeringens beslut

Regeringen ger Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att kartlägga befintlig test- och provningsverksamhet för cement och betong som finns tillgänglig för svenska aktörer och föreslå åtgärder som kan skapa förutsättningar för en samordning vid en kraftigt ökad efterfrågan på verksamheten.

Uppdraget omfattar en beskrivning av gällande krav på provning av cement och betong samt en kartläggning av befintlig test- och provningsverksamhet, inklusive dess kapacitet och nuvarande nyttjandegrad. Det utökade behov av test- och provningsverksamhet som kan uppstå i en situation där ett stort antal produkter behöver utvärderas ska uppskattas och förslag på åtgärder för att möta ett ökat behov av test- och provningsverksamhet ska lämnas inklusive en beskrivning av hur samordning av verksamheter kan ske. Vid genomförandet av uppdraget bör dialog föras med för uppdraget relevanta aktörer.

Vinnova ska senast den 15 december 2021 lämna en delredovisning av uppdraget, som omfattar preliminära data och bedömningar, till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 februari 2022.

Vinnova får för uppdraget från Kammarkollegiet senast den 1 december 2021 rekvirera högst 1 000 000 kronor för genomförande av uppdraget. I rekvisitionen ska hänvisning göras till detta besluts diarienummer. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5

Näringslivsutveckling, anslagsposten 1 Näringslivsutveckl – del till Kammarkollegiet. Ej förbrukade medel ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 30 februari 2022 på bankgiro 5052-5781 med angivande av detta besluts diarienummer.

Skälen för regeringens beslut

Kalksten är en basråvara som är viktig för Sveriges samhällsbyggande, näringsliv och infrastruktur. Sverige har liksom de flesta länder i närområdet i dagsläget en produktion av cement som är anpassad till de nationella behoven vilket tillsammans med logistiska begränsningar på kort sikt begränsar möjligheterna till storskalig import. I händelse av störningar i den inhemska cementproduktionen kan dock beroendet av importerad cement öka.

Den vanligaste användningen av cement är som bindemedel i betong, ett bygg- och anläggningsmaterial som i övrigt består av sten och därutöver små mängder tillsatser för att uppnå önskade egenskaper. Det finns europeiska och svenska branschstandarder för betongens egenskaper och för hur verifiering av dessa ska ske. Vilka provningar som behöver genomföras för att verifiera en betongs egenskaper beror bl.a. på dess användningsområde. När en komponent tillförs eller byts ut i ett befintligt betongrecept och förändrar betongens egenskaper kan nya tester och provningar behöva genomföras. I ett läge där import av kalksten eller cement ersätter ett bortfall av inhemsk produktion finns det risk att test- och provningskapaciteten för cement och betong skapar en flaskhals. Även byte till annan inhemsk kalksten för cementproduktion kommer medföra ökad belastning på test- och provningsverksamheten.

Om ett ökat behov av test- och provning av ett stort antal produkter uppstår blir det nödvändigt att samordna existerande resurser samt vid behov utöka kapaciteten för att säkerställa att nödvändig testning kan genomföras snabbt, effektivt och ändamålsenligt. Ett uppdrag att kartlägga den test- och provningsverksamhet inom cement och betong som i dag finns tillgänglig för svenska aktörer skulle skapa förutsättningar för en sådan samordning. Därmed kan störningar till följd av cement- eller betongbrist i byggandet av bland annat transportinfrastruktur, bostäder, vindkraft samt störningar i gruvindustrins produktion mildras. Detta bedöms viktigt för den fortsatta utvecklingen av svenskt näringsliv.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Susanne Gylesjö

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/KH

Utrikesdepartementet/FH

Försvarsdepartementet/LED

Finansdepartementet/BA, BB och IEA

Miljödepartementet/ME och KL

Arbetsmarknadsdepartementet/PE

Infrastrukturdepartementet/TP

Kammarkollegiet

RISE Research Institutes of Sweden AB